

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.2.9.
COM(2021) 47 final

2021/0026 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**a klórpírifosznak a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról
szóló Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe való felvételére vonatkozó javaslatnak az
Európai Unió nevében történő előterjesztéséről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) 2004. május 17-én lépett hatályba. Az egyezményt a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről létrejött 2004. október 14-i 2006/507/EK tanácsi határozat¹ hagyta jóvá, és az Európai Közösség vonatkozásában 2005. február 14-én lépett hatályba. Célja az emberi egészség és a környezet védelme a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokkal (POP) szemben. Az egyezmény az elővigyázatosság elve alapján keretet biztosít a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok gyártásának, felhasználásának, behozatalának és kivitelének beszüntetéséhez, ezen anyagok biztonságos kezeléséhez és ártalmatlanításához, valamint egyes ilyen anyagok szándékolatlan kibocsátásának kiküszöböléséhez vagy csökkentéséhez.

Az egyezményben, valamint a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez csatolt, a 259/2004/EK tanácsi határozattal² jóváhagyott jegyzőkönyvben foglalt kötelezettségvállalásokat az uniós jogban az (EU) 2019/1021 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ hajtja végre.

Az egyezmény 8. cikkének (1) bekezdése értelmében bármely részes fél javaslatot terjeszthet a Titkárság elé valamely vegyi anyagnak az egyezmény A., B. és/vagy C. mellékletébe való felvételére vonatkozóan. A javaslatot ezután a 8. cikk (3) és (4) bekezdésében foglaltak szerint megvizsgálja A Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság (POPRC). A javaslatnak tartalmaznia kell az egyezmény D. mellékletében meghatározott információkat. A POPRC ajánlása alapján a Részes Felek Konferenciája határoz arról, hogy egy anyag bekerül-e az A. (kiküszöbölés), B. (korlátozás) és/vagy C. (szándékolatlan előállítás) mellékletbe. A mellékletek módosításainak elfogadására szolgáló eljárásáról az egyezmény 22. cikke rendelkezik.

A klórpírifosz hatóanyag használata az Európai Unióban növényvédőszerekben és biocid termékekben is tilos az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴, valamint az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ értelmében. Ezenfelül a klórpírifosz más célú felhasználásra nem került regisztrálásra az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi

¹ A Tanács 2006/507/EK határozata (2004. október 14.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről (HL L 209., 2006.7.31., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1021 rendelete (2019. június 20.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról (HL L 169., 2019.6.25., 45. o.).

³ A Tanács 2004/259/EK határozata (2004. február 19.) a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez kapcsolódóan a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 81., 2004.3.19., 35. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

rendelet⁶ szerint, ezért az Unióban történő gyártása, illetve forgalomba hozatala gyártónként vagy importőrönként 1 tonna/év mennyiség felett más felhasználásra nem engedélyezett.

A rendelkezésre álló információk és a klórpirifosz lényegi tulajdonságaira vonatkozó adatok szerint, amelyeket értékelték az egyezmény D. mellékletének kritériumai alapján, a klórpirifosz tartósan megmarad a környezetben, ott felhalmozódik, továbbá mérgező (PBT). Emellett a klórpirifosz nagy távolságokra képes terjedni a környezetben (LRT), és olyan távoli területeken is megtalálható, mint az Északi-sarkvidék. Említett tulajdonságaira és terjedési képességére tekintettel a klórpirifosz vélhetően megfelel az egyezmény D. mellékletében foglalt kritériumoknak, ezért a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagnak (POP-nak) kell tekinteni. A teljes értékelés megtalálható a klórpirifosz a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe való felvételére vonatkozó javaslatot kísérő tudományos dokumentációban.

Mivel a klórpirifosz hatóanyagként való felhasználását növényvédő szerekben csak a közelmúltban tiltották meg az Unióban, nem zárható ki, hogy a klórpirifoszt exportra még mindig előállítják. Úgy tűnik továbbá, hogy más országokban még mindig előállítanak, használnak és kibocsátanak klórpirifoszt. Mivel e vegyi anyag a környezetben nagy távolságokra képes terjedni, és esetében a környezet és az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához nem elegendők a nemzeti vagy uniós szinten hozott intézkedések, átfogóbb nemzetközi fellépésre van szükség.

A POPRC 2021 szeptemberében esedékes következő ülésére tekintettel helyénvaló, hogy a Bizottság az Unió nevében a klórpirifosznak a Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe való felvételére irányuló javaslatot terjesszen az egyezmény Titkársága elé. A javaslatot meg kell vizsgálni az egyezmény szerinti kritériumoknak és eljárásoknak megfelelően, mielőtt a Szerződő Felek Konferenciája határozatot hozna az anyag jegyzékbe vételéről.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban van a Stockholmi Egyezményt az Unióban végrehajtó (EU) 2019/1021 rendelettel, és hozzájárul annak céljaihoz. Teljes mértékben összhangban áll az emberi egészségnek és a környezetnek a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokkal szembeni védelmére irányuló célkitűzéssel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat összhangban van az 1107/2009/EK rendelet és az 528/2012/EU rendelet PBT anyagokra vonatkozó általános megközelítésével, mivel mindkét rendelet olyan kritériumokat határoz meg, amelyek elvben nem teszik lehetővé a PBT-nek minősülő anyagok forgalomba hozatalát és felhasználását. A Stockholmi Egyezmény, az (EU) 2019/1021 rendelet és az 1907/2006/EK rendelet közötti koherencia biztosítása érdekében egységes értelmezési nyilatkozat⁷ készült ezek kapcsolatáról a korlátozások és az engedélyezési követelmények tekintetében.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

⁷ http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javasolt tanácsi határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése, amely az Európai Unió nemzetközi megállapodással – ebben az esetben a Stockholmi Egyezményrel – kapcsolatos álláspontját meghatározó aktus megfelelő alapja.

Az anyagi jogalap az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, mivel a Stockholmi Egyezmény értelmében elfogadott intézkedések túlnyomórészt környezetvédelmi célkitűzéseket szolgálnak (például a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok kiküszöbölését).

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok globális aggodalomra adnak okot, és az Unióban az (EU) 2019/1021 rendelet hajtja végre a Stockholmi Egyezményt. Mivel az Unió az egyezmény részes fele, helyénvaló, hogy az Unió egy új vegyi anyagot javasoljon felvételre.

- **Arányosság**

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok globális aggodalomra adnak okot, és a Stockholmi Egyezmény célja, hogy megszüntesse e vegyi anyagok gyártását és használatát. Ezért a megfelelő, globális szintű intézkedés biztosítása érdekében arányos lépés a vegyi anyag ezen egyezménybe való felvételére vonatkozó javaslatétel.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

A javaslat az (EU) 2019/1021 rendelet tekintetében illetékes hatóságok 22. ülésén, továbbá az Európai Vegyianyag-ügynökség PBT szakértői csoportjának egy ülésén megvitatásra került a tagállamokkal és más érdekelt felekkel, és a beérkezett észrevételeket figyelembe vették.

- **Hatásvizsgálat**

Hatásvizsgálat elvégzésére nem került sor. A vegyi anyag egyezménybe való felvételére vonatkozó javaslat várhatóan nem jár hatással, mivel úgy tűnik, hogy azt nem használják az Európai Unióban. Ezenfelül ha a POPRC azt állapítja meg, hogy egy vegyi anyag a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyag, értékelnie kell az arra vonatkozó lehetséges szabályozási intézkedések hatását a társadalmi-gazdasági információk figyelembevételével.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat nincs hatással a kereskedelmi tevékenységre, mivel a vegyi anyagot ilyen kontextusban nem használják az Unióban, ezért nem kell mentesíteni a mikrovállalkozásokat, és nem szükséges megállapítani a kkv-kra vonatkozó különleges szabályokat sem. A javaslat nincs hatással az uniós ágazatok versenyképességére vagy a kereskedelemre, mivel az érintett anyag nincs kereskedelmi forgalomban az Unió és harmadik országok között.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Nem szükséges végrehajtási terv, nyomon követés, értékelés vagy jelentéstétel.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy az Európai Unió nevében javasolja a klórpirifosz felvételét a Stockholmi Egyezménybe.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a klórpírifosznak a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény A. mellékletébe való felvételére vonatkozó javaslatnak az Európai Unió nevében történő előterjesztéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Közösség 2004. október 14-én a 2006/507/EK tanácsi határozattal⁸ jóváhagyta a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény).
- (2) Az egyezmény részes feleként az Unió javaslatokat terjeszthet elő az egyezmény mellékleteinek módosítására. Az egyezmény A. melléklete felsorolja azokat a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat, amelyeket ki kell küszöbölni.
- (3) A rendelkezésre álló tudományos adatok és vizsgálati jelentések alapján, valamint figyelemmel az egyezmény D. mellékletében megállapított kijelölési kritériumokra, a klórpírifosz rendelkezik a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok tulajdonságaival.
- (4) A klórpírifosz nem került jóváhagyásra hatóanyagként az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ értelmében, ezért az Unióban nem hozható forgalomba, illetve nem használható növényvédő szerekben. A klórpírifosz nem került jóváhagyásra hatóanyagként az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁰ értelmében sem, ezért az Unióban nem hozható forgalomba, illetve nem használható biocid termékekben. Ezenfelül a klórpírifosz más célú felhasználásra nem került regisztrálásra az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹¹ szerint, ezért

⁸ A Tanács 2006/507/EK határozata (2004. október 14.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről (HL L 209., 2006.7.31., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a

az Unióban történő gyártása, illetve forgalomba hozatala gyártónként vagy importőrönként 1 tonna/év mennyiség felett más felhasználásra nem engedélyezett.

- (5) Bár a klórpírifosz használata az Unióban már megszűnt, úgy tűnik, hogy az Unión kívüli területeken a klórpírifoszt továbbra is használják peszticidként, és szétszóródik a környezetben. Tekintettel arra, hogy a klórpírifosz a környezetben nagy távolságokra képes terjedni, és így a környezet és az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához nem elegendők a nemzeti vagy uniós szinten hozott intézkedések, átfogóbb nemzetközi fellépésre van szükség.
- (6) Az Uniónak ezért helyénvaló javaslatot terjesztenie az egyezmény Titkársága elé a klórpírifosznak az egyezmény A. mellékletébe való felvételére vonatkozóan,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió javaslatot nyújt be a klórpírifosznak (CAS-szám: 2921-88-2, EK-szám 220-864-4) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) A. mellékletébe való felvételére.

A Bizottság az Unió nevében az egyezmény Titkársága elé terjeszti a javaslatot az egyezmény D. mellékletében előírt valamennyi információ kíséretében.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).